

Sosialurin

Nr 72 mikudagur • 17. apríl 2002 • 76. árgangur • Kr. 12,00

www.sosialurin.fo

Svartkjafturin í føroyskum sjógv

síða 7

Landsbókasavnið:

Heiðra úrmælingar

síða 5

Vestmenningar við í filmi

Síða 4

Endalig avgerð – ongin oljuboring í ár:

Áhugin enn stórir fyri føroyaøkinum

Eyðun Eltør, oljumálaráðharri hevur givið ítalska oljufelagnum Agip loyvi at biða við síni boring á landgrunninum til í næsta ár. – Vit mugu ikki skunda okkum bara fyri at skunda okkum. Sambært okkara jarðfrøðingum, so er tað skilgott at biða. Tað er betri at bora og finna olju, enn bara at bora onkustaðni og einki finna, sigur Eyðun Eltør, landsstýrismaður, sum framvegis heldur, at stórir áhugi er fyri Føroyum sum leitiøki. Hann setir stórar vónir til boring hjá Hess hinumegin markið í summar.

Síða 20-21

Tummas Eli Høj Joensen

Valevni Sambandsflokksins í Eysturoy

Marjus Dam

Valevni Sambandsflokksins í Vágum

Lisbeth L. Petersen

Valevni Sambandsflokksins í Suðurstreymi

Edmund Joensen

Valevni Sambandsflokksins í Eysturoy

Alfred Olsen

Valevni Sambandsflokksins í Eysturoy

HØIN MØRTENSEN

Valevni Sambandsflokksins í Suðurstreymi

Eingin oljuboring í ár

Eyðun Elttør, landsstýrismaður hevur givið ítalska oljufelagnum Agip loyvi til at biða við síni boring á landgrunninum til í næsta ár. Hetta fyrri at felagið kann gera sítt heimaarbeiði betur. – Tað er umráðandi, at vit arbeiða við skili og ikki skunda okkum bara fyrri at skunda okkum sigur landsstýrismaðurin við Söialin, nú als eingin boring verður í ár

OLJULEITING

Jan Müller

Eingin boring verður á landgrunninum í ár. Ítalska oljufelagið Agip, sum skuldi bora í august, hevur søkt Oljumálastýrið um loyvi til at útseta boringina og mánadagin undirskrivadi Eyðun Elttør, landsstýrismaður undir góðkenningina at útseta boringina til í næsta ár. Grundgevingin hjá Agip fyrri at biðja um útseting eru heldur óvantaðu úrslitini av teimum trimum fyrstu boringunum á landgrunninum í fjør, sum góvu heilt annað úrslit enn feløginu hevdur roknað við. Antin varð talan um turrar boringars ella varð olja og gass funnið í øðrum fláum enn roknað varð við. Hetta hevur fingið øll oljufeløgin, eisini Agip til at endurskoða sínar metingar og seismisku tulkningar.

Eyðun Elttør, landsstýrismaður: – Vit mugu gera hetta við skili og ikki skunda okkum óneyðugt

Mynd Jens K Vang

Eyðun Elttør heldur tað er rætt at loyva Agip at útseta boringina, tí tað hevur størri týðning at gera heimaarbeiðið skilagott og geva sær stundir og harvið hava betri møguleika at finna olju, enn at skunda boringina igjøgnum. Í Oljumálastýrinum hava tey arbeiðt við umsóknini frá Agip í eina tíð og hava lagt mett skilagott at biða við at bora. Tað er betri at bora og finna olju enn bara at bora onkunaðni og einki finna sigur hann.

Landsstýrismaðurin heldur avgjørt ikki, at Agip og hini oljufeløgin hava minni áhuga fyrri Føroya-økinum nú enn frammanundan. At alt varð óðrvisi enn flestu jarðfrøðingar søgdu tað skuldi vera ger, at feløginu nú hyggja við eitt sindur óðrvisi eygum eftir landgrunninum enn áður. – Eg haldi tað er neyðugt at geva sær røttu tíðina istaðin fyrri at skunda sær onkursvegna. Man kann skunda sær spakuliga. Hetta má gerast við skili. Fyri Føroyar hevur tað alt at siga, at boringarnar eru so neyvnan, at tað verður

funnin olja. Feløginu skulu eisini brúka hundradtals milliónir, og eru tey í iva mugu tey til at gera sítt heimaarbeiði av nýggjum – fyrri at minka mest møgulegt um ivan.

Ein útseting fær so avleiðingar fyrri føroysku veitingarnar, men tað heldur landsstýrismaðurin, at vit mugu liva við.

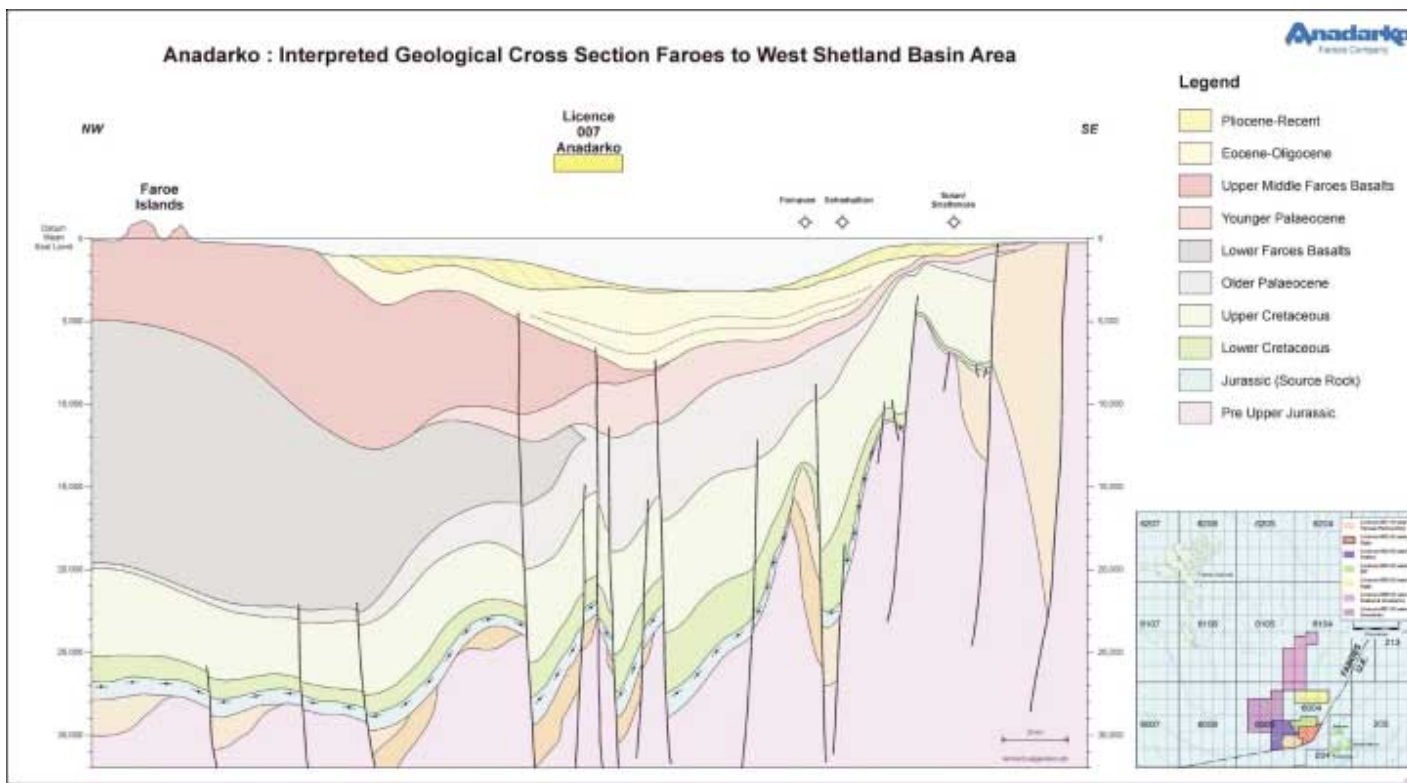
Eyðun Elttør leggur annars dent á ta sannroynd, at Amerada Hess fer at bora ein metingar- og avmarkingarbrunn í summar í bretskum øki beint við markið. Nú kennir jarðfrøðin ikki mörk., so tannm

boringin kann í ein ávísan mun metast sum eitt slag av boring um ikki inni á okkara øki so fyrri okkara øki eisini. Tí úrslitið av tí boringini kann koma at fáa alstóran týðning fyrri framtíðar ætlaninar hjá Hess á føroyska landgrunninum. Tað verður hildið, at oljufeltið, sum Hess í fjør rakti við á landgrunninum eisini liggur á bretskum øki, har Hess sum er eigur eitt leitiloyvi. Eyðun Elttør sigur, at nettupp fundið okkara megin markið ger, at Hess vil bora hinumegin eisini, so fundið hjá okkum er helst grundarlagið undir

boringini í bretskum øki í summar við West Navion.

Nú Agip ikki fer at bora er so spurningurin hvat Føroya Kolvetni fer at gera. Helst fer felaigð nú at útseta ætlaðu partafelags-tekningina á børsinum í London, sum nú er útsett fleiri ferðir. Eyðun Elttør vónar ikki, at hetta fer at nerva arbeiðið hjá Føroya Kolvetni, sum eigur ein part í Agiployvinum. Tað hevur ljóðað, at Agip hevur leitað sær eftir øðrum feløgum at vera við til at taka á seg vágan at bora. Uppá fyrispurning um hetta, at Agip enn ikki hevur funnið enn ein partanara, er ein av orsökunum til at Agip hevur ynskt at útseta boring sigur Eyðun Elttør, at sær vitandi er tað ikki tað. – Eg havi bara skilt hetta sum eitt jarðfrøðiligt ynski, og tað verður teimum gingið á mæti.

Uppá fyrispurning um tað ikki er ein eitt sindur løgið útmelding til Føroya fólk nú tvær vikur undan valinum at siga frá, at eingin boring verður sigur Eyðun Elttør, sum sjálvur er valevni, at ein politikari hevur ábyrgd av at gera sítt arbeiði so gott og virðiligt, sum tað ber til. – Tað eg skal hugsa um er hvat er best fyrri okkara land. Vit hava sett okkum fyrri at finna olju og skulu tað borast nógv hol til tess og hesi skulu fyrireikast betri, so verður tað gjørt. Eg haldi ikki hetta er nakað minus fyrri meg sum landsstýrismann, at hetta verður gjørt. Tvørturímóti.

Millum feløginu, sum hava 9-áraleiti loyvi er amerikanska oljufelagið Anadarko. Umboð fyri felagið og Statoilbólkin, sum felagið arbeiðir saman við í einum av 9 ára loyvunum fara at hava fund við Oljumálastýrið í næstu at gera status. Vit siggja her eitt av "cross section" kortunum, sum serfrøðingar hjá Anadarko hava gjørt og sum Sosialurin hevur fingið loyvi til at prenta. Tað visir tær ymsu fláirnar og serstakliga basaltið, sum møguliga krógvar stórar olju- og gassgoymslur. Anadarko hevur gjørt stór framstig í seinastuni í royndunum við at loysa nógv umrødda basaltknútin tvs. at kunna siggja niður gjøgnum basaltið við seismikk

Oljufeløginu vitja Oljumálastýrið

Oljumálastýrið og Jarðfrøðissavnið hava sett oljufeløgunum, sum hava leiti loyvi við Føroyar stovnu komandi dagarnar at gera upp støðuna

OLJULEITING
Jan Müller

Nú eingin oljuleitning verður á føroyska økinum í hesum árinum og nú val stendur fyri framman og møguleiki er fyri, at Føroyar fáa nýtt landsstýri og harvið nýggjan landsstýrismann í oljumálum eru fólkini í Oljumálastýrinum og her ikki minst á Jarðfrøðissavninum farin at fyrireika seg til nýggja støðuna.

Ætlanin er at fáa status gjordan, tvs. hvussu langt oljufeløginu eru komin við kanningum sínum og hvørjar ætlanir tey hava í framtíðini. Tí fara oljufeløginu, sum bæði hava 6 ára loyvi og 9 ára loyvi at vitja í Oljumálastýrinum komandi tíðina. Longu mánadagin verður fundur

við feløg, sum hava 9 ára loyvi eitt nú Statoil-bólkin og Anadarko. 9 ára loyvi finnast inni á tí partinum av landgrunninum, sum er fjaldur av tjúkkum basaltfláum. Feløginu hava í hesum loyvum bundið seg til at gera eitt nú seismiskar kanningar men skulu ikki taka støðu til, um tey vilja bora fyrr enn eitt ávíst áramál er farið. Tað er í 2004.

Sosialurin skilur eisini, at umframt at Agip hevur biðið um útseting av síni boring, so henda eisini nógvur aðrar broytingar á føroyaøkinum. Eitt nú innanhýsis í teimum ymsu samtøkunum. Størstu broytingarnar eru í Statoil-bólkinum, sum síðani hann byrjaði arbeiðið sitt á landgrunninum fyri skjótt 10 árum síðani undir táverandi heitinum AMG-bólkinur hevur verið fyri stórum broytingum. Eitt skifti var Mobil við. Nú hevur so PetroCanada keypt leitipartin av oljufelagnum Veba, og tað skuldi merkt, at bólkinur verður styrktur. Tí PetroCanada er eitt lutvist stórt felag, sum leggur

stóran dent á leiting eitt nú í Norðsjónum og nú eisini á Atlantsmótinum. Við uppkøpinum av Veba kemur eitt enn sterkari oljufelag inn í Statoilbólkin. Hinvegin er óvissa um framtíðina við eini aðrari samanlegging. Tað eru Phillips og Conoco, sum leggja saman. Henda samanlegging kann hugsast at ganga báðar vegir. Antin verður áhugin hjá samanlagda felagnum PhillipsConoco fyri føroyaøkinum tað størri, ella vil felagið hava minni áhuga fyri økinum, nú Conoco ikki fekk nakað loyvi í 1. útbjóðing. Tað søkti saman við Texaco. Enn ein broyting er í ljósmála í sama Statoilbólki. Shell hevur givið eitt boð uppá Enterprise, sum hevur verið við í samtakinum frá byrjan. Um Shell fær felagið stendur spurningurin so aftur opin, hvussu verður við luttøkuni í Statoilbólkinum. Shell er sum er partur av einum loyvi saman við BP.

Hetta mugu alt metast at verða spurningar, sum feløginu og Oljumálastýrið fara at tosa um í næstum. Í

oljuverðini verður gitt, at umrøddu broytingar kunnu ganga báðar vegir, hvat áhuganum fyri Føroya-økinum viðvíkur. Eyðun Elttør, landsstýrismaður sigur í eini viðmerking, at tað enn er ov tíðliga at siga nakað, men hann hevði verið fegin um at sæð at so professionelt og stórt oljufelag sum PetroCanada við í leitiningu við Føroyar.

Løgmaður og oljumálastýrið vitja á oljupalli